

Olomoucký kraj

ČÍSLO 9 | ZÁŘÍ 2023 | ROČNÍK 22 | NÁKLAD 291 300 KS

MĚSÍČNÍK PRO OBČANY OLOMOUCKÉHO KRAJE

Transformace sociálních služeb. Nehezký termín s hezkým příběhem

Keramika, výlety, práce na zahradě nebo skládání puzzle – to je jen malá část toho, co klienti domova pro osoby se zdravotním postižením v Července dělají. Foto | Jaroslav Kropáč

Červenka není místo, kde byste se mohli ztratit, zároveň není ani obcí, kde se zná každý s každým. Na první pohled ji tedy od ostatních vesnic nic zvláštního neodlišuje. Až na to, že zde už pár let fungují domy pro lidi s fyzickým i duševním hendikepem. Bydlí tam klienti, kteří původně žili v Nových Zámčích, což je velké pobytové zařízení u Litovle. Olomoucký kraj usiluje o to, aby se postupně přestěhovali do menších bytových jednotek. Do takových, jaké jsou právě na Července. Říká se tomu transformace sociálních služeb.

„Jestli je život v menších domcích pro lidi s hendikepem lepší než v takto velkém zařízení? Určitě. Uvedu to na příkladu – měli jsme zde jednoho klienta, který celou dobu nemluvil. Rozmluvil se až potom, co se přestěhoval mimo Nové Zámky, a to právě do menšího domku,“ vysvětluje mi Jan Šenk, ředitel sociálních služeb v Nových Zámčích, když mi u sebe v kanceláři

s úsměvem podává sklenici studené vody.

Chladné jsou i stěny zdejšího pobytového zařízení. A není divu – budovy totiž pochází ze starého zámečku a v létě nabízí příjemný chládek. Jenže zde chybí teplo domova, které v takto velkých objektech navodit nelze, i když se snažíte sebevíc. „Právě to je cílem transformace – nabídnout našim lidem prostředí, které se

alespoň trochu podobá normálnímu domovu, i když ho nikdy zcela nenahradí,“ dodává ředitel Šenk.

Hejtmanství už nechalo opravit několik domů a plánuje výstavbu dalších, kam se lidé z Nových Zámků postupně přesídlí. Kromě Červanky už fungují také v Měrotíně nebo Uničově.

Dvě překvapivé věci a pár malých zázraků

Cesta autem z Nových Zámků na Červenku, kam se už část klientů přestěhovala, nezabere ani deset minut. Náš příjezd připomíná tak trochu svatbu – ne že by mě a pana ředitele čekala slavobrána, ale spousta úsměvů, objímání a potřásání rukou určitě. To je první věc, která vás na obyvatelích domova překvapí – jejich srdečnost a bezprostřednost, navzdory hendikepu.

„Někdy je trochu problém s parkováním, protože tady jezdí více aut než dříve. Ale jinak jsou ti klienti slušní a moc dobře vychovaní. Vždycky pozdraví, někdy i desetkrát denně,“ usmívá se majitel jednoho z okolních domků.

Druhou překvapivou věcí je čistota pokojů. Vzorně ustlané postele, srovnané věci a nikde žádné pohozené prádlo. „Včera jsem uklízela tady, tady i tady,“ ukazuje mi svoji místnost jedna z klientek domova. Obyvatel sousedního pokoje, Radim, je muž ve středním věku a fanda do aut. A jeho kamarád očividně miluje puzzle – má ho plný stůl.

„Zda mě práce v sociálních službách pořád baví? Dělam to už skoro třicet let a musím říct, že transformace – přestěhování klientů z Nových Zámků do menších domovů – mi dala nový impulz a energii do práce,“ svěruje se mi paní vedoucí, která má provoz domku na starosti. To je první malý zázrak, který už transformace přinesla. A druhý, k němuž se pomalu schyluje, přidává Radim. „Hezký foťák. Musím napsat Ježíškovi a on mi takový taky přinese,“ věří, když si prohlíží moji zrcadlovku. Největší zázrak – první normální domov v jeho životě, se mu už na Července vyplnil.

Jaroslav Kropáč

SLOVO HEJTMANA

Musíme si pomáhat

Audrey Hepburn, významná herečka a velvyslankyně UNICEF, říkávala, že člověk má dvě ruce – jednu, aby pomáhal sobě, a druhou, aby pomáhal světu. V sociálních službách často pracují lidé, kteří k pomoci jiným nabízejí obě ruce a někdy i celé srdce. Právě sociální oblasti věnujeme další vydání krajského zpravodaje.

Jen pro zajímavost – Olomoucký kraj provozuje šestadvacet organizací, které sociální služby poskytují. Většinou se jedná o domovy pro seniory. Mnoha dalším pak kraj pomáhá prostřednictvím dotací. Jedná se například o organizace, jež pečují o děti, hendikepované, lidi bez domova, přispíváme na provoz potravinových bank a podobně.

Velkým úkolem je transformace krajských sociálních služeb, která se aktuálně týká zařízení v Nových Zámčích. Klienty se v souladu s moderními přístupy snažíme přestěhovat do rodinného typu bydlení, aby nemuseli trávit život v odloučeném ústavu, ale mezi ostatními lidmi, kam patří. Jedná se o dlouhodobý a finančně poměrně náročný úkol.

Ne všechno je ale o penězích a v případě sociálních služeb to platí zvlášť. Řada lidí, která v této oblasti pracuje, tak činí z vlastního přesvědčení, že lidé by si prostě měli pomáhat. Moc jim za jejich obětavou a nezištnou pomoc děkuji a do jejich další práce přeji mnoho zdaru.

Josef Suchánek,
hejtman Olomouckého kraje

SOCIÁLNÍ SLUŽBY SE PŘEDSTAVUJÍ VEŘEJNOSTI VE DNECH 2.-8. ŘÍJNA

Sociální služby se v jakékoli podobě dotýkají životů každého z nás. Jsou poskytovány jednotlivcům, rodinám i skupinám obyvatel, nejčastěji seniorům, osobám se zdravotním postižením, ale i lidem, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením apod. Pomáhají lidem žít běžným životem – mohou pracovat, nakupovat, navštěvovat školy, aktivně trávit volný čas, starat se sami o sebe, svou domácnost a umožňují zachování co nejvyšší kvality a důstojnosti života uživatelů.

Poskytovatelé sociálních služeb se každoročně zapojují do akce Týden sociálních služeb, kdy otevírají svá zařízení a představují svoje služby veřejnosti. Více informací včetně jednotlivých dnů otevřených dveří najdete na webu www.tyden-socialnich-sluzeb.cz.

ČÍSLO MĚSÍCE

24 435

Tolik kilogramů potravin a drogerie se podařilo vybrat v rámci Sbírký potravin v Olomouckém kraji, která se konala na konci dubna. Na akci se podílelo 274 dobrovolníků.

V Měrotíně nakupují bez prodavaček

Po uzavření jediného obchodu v obci se vedení Měrotína rozhodlo zřídit plně bezobslužnou, digitalizovanou prodejnu. Na její vznik přispěl Olomoucký kraj.

„Obec dostala od kraje na rozjezd samoobslužné prodejny 400 tisíc korun, v dalších letech už bude moci čerpat podporu z dotačního projektu Obchůdek. Velmi si cením odvahy vedení Měrotína, že se do tohoto projektu pustilo. Věřím, že se samoobslužná prodejna osvědčí a stejný koncept se rozšíří po celém Olomouckém kraji,“ uvedl náměstek hejtmána Jan Šafařík. Lidé se do prodejny s názvem Vesanka dostanou po stažení aplikace pro chytrý telefon, pomocí QR kódu si prodejnu otevřou, vyberou zboží a pak bezhotovostně zaplatí. „Máme moc šikovné seniory,

kteří celý systém zvládají obsluhovat sami. Pro ty, kteří telefon nemají nebo si ho pořizovat nechtějí, vydává obec zákaznické kartičky, které slouží pro vstup do prodejny i pro samotnou platbu,“ dodala starostka Měrotína Miroslava Vaňková.

Samoobslužná prodejna představuje velkou pomoc hlavně pro starší lidi a ty, kteří nemají vlastní vůz, aby se dostali do obchodů ve městě. Nejbližší supermarket v Litovli je od Měrotína deset kilometrů daleko. Na samoobslužnou formu služeb před časem přistoupily také Hanušovice. Město jako první v regionu otevřelo samoobslužnou restauraci. Ta slouží místním lidem i turistům, kteří míří do Jeseníků.

Juraj Aláč

Obchod se nakupujícím otevře po načtení QR kódu a po nákupu bezhotovostně zaplatí u samoobslužné pokladny. Foto | Olomoucký kraj

Oficiální facebookový profil
Olomouckého kraje

JESENÍK | Město Jeseník spouští jedinečný projekt na podporu mimoškolních a volnočasových aktivit pro děti se společností Correny. Město vyčlenilo 1 milion korun, které budou rozděleny mezi 666 registrovaných dětí ve věku od 5 do 18 let. Cílem je finančně pomoci rodinám a podpořit místní děti v jejich mimoškolních a volnočasových aktivitách, zejména v kroužcích.

PŘEROV | Chci v Přerově... o několika projektech mohou rozhodovat obyvatelé města v druhém ročníku participativního rozpočtu. Hodnotící komise předložila veřejnosti 23 návrhů, pro které je možné hlasovat až do 6. října. Do participativního rozpočtu jde částka 1,5 milionu korun.

ŠUMPERK | Bezmála sto padesát nových parkovacích míst, z toho jedenáct pro imobilní občany, vytvořilo město Šumperk v rámci revitalizace sídliště Sever v Erbenově ulici. Město využilo smart technologie pro monitoring parkovacích míst a nainstalovány byly i chytré LED lampy veřejného osvětlení.

LITOVEL | Mezi kempem a koupalištěm dokončilo město Litovel nový skatepark a pumptrackovou dráhu za 11,5 milionu korun. Od poloviny září je areál přístupný veřejnosti. Celková plocha je zhruba tři tisíce metrů čtverečních.

Krajskou vesnicí roku jsou Čechy pod Kosířem

Zlatou stuhu za první místo v krajském kole převzal starosta Čech pod Kosířem Milan Kiebel.

Foto | Olomoucký kraj

Čechy pod Kosířem si v polovině srpna převzaly ocenění za vítězství v soutěži Vesnice roku Olomouckého kraje. Obec na Prostějovsku si přízeň hodnotící poroty získala především promyšlenými investicemi a bohatým společenským životem.

„Čechy pod Kosířem patří mezi nejhezčí vesnice v kraji. Obyvatelům nabízí skvělé místo k žití, návštěvníkům krásný zámecký park, muzeum hasičské techniky i kočárů a milovníkům přírody báječné výlety po okolí. K vítězství v soutěži obcí ze srdce blahopřeji,“ uvedl při předávání

ceny hejtmán Josef Suchánek. Vítězovi náleží odměna 200 tisíc korun od Olomouckého kraje. „Máme naplánovanou spoustu investic, takže peníze určitě ladem ležet nenecháme. Aktuálně připravujeme například opravu místních cest nebo dovybavení sportovního areálu,“ uvedl starosta Čech pod Kosířem Milan Kiebel.

V soutěži letos bojovalo deset obcí

Zkrátka nepřijdou ani obce, které skončily na druhém a třetím místě – tedy Česká Ves na

Jesenicku a Slatinky na Prostějovsku. „Do soutěže se letos přihlásilo deset obcí z Olomouckého kraje. Všechny mohou být inspirací pro ostatní. Jejich obyvatelé totiž svoje vesnice nechávají jen jako místo k bydlení, ale hlavně k aktivnímu žití. Moc jim za to děkuji,“ dodal náměstek hejtmána pro rozvoj venkova Jan Šafařík.

Zelenou stuhu za péči o zeleň a životní prostředí si ze soutěže odvezla Loučná nad Desnou a bílou stuhu za podporu mládeže získaly Vrchoslavice.

Jaroslav Kropáč

Řidičům slouží další kilometry opravených silnic

Během prázdnin dokončili stavbaři několik opravovaných úseků silnic v celém kraji. Harmonogramy prací byly nastaveny tak, aby se práce stihly do konce prázdnin, po zahájení školního roku totiž narůstá dopravní zátěž.

Opravou prošly téměř dva kilometry silnice mezi Haňovicemi a Myslechovicemi u Litovle. Oprava silničních úseků III/3734 a III/373 tam probíhala

“*Motoristům přeji, aby jim silnice dlouho a dobře sloužily. Rekonstrukce cest patří mezi naše největší priority.*”

Michal Zácha
náměstek hejtmána pro oblast dopravy

necelý rok, z toho pět měsíců byla vozovka mezi obcemi úplně uzavřena. Práce přišly na dvacet dva milionů korun. Finanční náklady za Správu silnic Olomouckého kraje ve výši 15,2 milionu korun pokryla dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury. Obec Haňovice do stavby investovala 3,6 milionu a město Litovel přispělo částkou 3,2 milionu korun. „Motoristům přeji, aby jim

Řada silnic v kraji během prázdnin prošla rekonstrukcí, kraj se při rekonstrukcích zaměřuje na bezpečnost nejen řidičů, ale i cyklistů a chodců. Foto | Olomoucký kraj

silnice dlouho a dobře sloužily. V tomto období jsme kolaudovali mnoho opravených silnic, nedávno jsme například dokončili opravu silnice mezi Unčovicemi a Litovlí. Rekonstrukce cest patří mezi naše největší priority,“ uvedl náměstek hejtmána Michal Zácha. Oprava zmíněného úseku vyšla na více než 114 milionů korun. Nový je nejen povrch vozovky, ale v pivovarském městě vznikla další bezpečná kruhová křižovatka a jízdní pruhy pro cyklisty.

„Dotace z Evropské unie činila zhruba 86 milionů korun. Z rozpočtu kraje šlo 25 milionů a další finanční prostředky investovala

Litovel. Všechny tyto investice mají jediný cíl, aby byly silnice v kraji nejen pohodlné, ale i bezpečné pro řidiče, cyklisty a chodce,“ zdůraznil hejtmán Josef Suchánek.

Kompletní rekonstrukci má za sebou i silnice třetí třídy v Horce nad Moravou. Přišla na zhruba 16 milionů korun, dalších téměř 22 milionů investovala obec. Zatímco se krajští silničáři soustředili na kvalitu nových silnic, Horka zabezpečila například opravu dešťové kanalizace, nové osvětlení a další úpravy Olomoucké ulice, kde se stavební akce odehrávala.

Juraj Aláč

Sociální oblast je pro studenty zajímavá, uplatnění najdou vždy

Olomoucká Vyšší odborná škola Caritas už osmadvacet let připravuje odborníky působící v širokém spektru sociálních služeb. Jak se za tuto dobu změnila požadavky na její absolventy i práce v oboru, jsme probrali s ředitelem školy Martinem Bednářem.

Caritas – Vyšší odborná škola byla založena v roce 1995. Jak se od té doby proměnila náplň studia?

Když jsme před více než 25 lety začínali, byla zcela jiná situace než nyní. Sociální práce byla vznikajícím oborem, za minulého režimu existovaly pouze sociálně právní nástavby, na vysokéškolské úrovni ji studovat nebylo možné. A především v praxi bylo uplatnění a úkoly sociálních pracovníků podstatně užší než dnes. Nyní se jedná o profesi, která zahrnuje velmi široké spektrum cílových skupin, sociálních problémů, způsobů práce, zaměstnavatelských organizací. Vzdělání je multioborové, velmi pestré, podložené obrovskou škálou vědeckých poznatků, zdrojů. Výuka se proměnila od předávání sumy znalostí k osvojování kompetencí, tedy propojení znalostí, dovedností a činy sdělovaných hodnot. Vždycky ale byla ve výuce silně zastoupená odborná praxe, v našem případě realizovaná ve stovkách zařízení v ČR a cca 50 zemích celého světa.

Jaký je zájem o studium?

Zájem studentů už před dvaceti lety mnohonásobně převyšoval naše možnosti, což bylo dáno právě předchozí absencí tohoto vzdělání. V posledních letech, alespoň v našem případě, je konstantní, hlásí se zhruba 2x více zájemců, než můžeme vzít. Kupodivu stále je velký zájem o studium kombinované, tedy při zaměstnání. Proměnilo se ale složení těchto studentů, dříve převažovali lidé z praxe, kteří si chtěli doplnit vzdělání, dnes to je více lidí, kteří chtějí změnit své profesní zaměření, tedy přichází z jiných oborů.

Kolik z vašich absolventů zůstává v oboru?

Zůstávají s vámi v kontaktu i po skončení studií?

V našem případě je to cca 90 procent absolventů, což je mimořádně vysoké číslo. Je to dané tím, že si tuto práci skutečně osvojí i po praktické stránce již v průběhu studia, mohou si najít tak říkajíc „svou parketu“, během praxe naváží kontakty. Nežádá se stává, že jim zaměstnavatelé právě na základě zkušenosti ze studentské praxe nabídnou zaměstnání. Zkrátka naši absolventi práci v oboru vždy najdou, zaměstnavatelé

„Zájem studentů už před dvaceti lety mnohonásobně převyšoval naše možnosti. V posledních letech se nám hlásí zhruba 2x více zájemců, než můžeme vzít.“

Martin Bednář
ředitel CARITAS – Vyšší odborná škola sociální Olomouc

jsou vyhledáváni, mají motivaci v oboru zůstat.

S absolventy zůstáváme v kontaktu, zveme je na různé odborné či společenské akce, nabízíme jim další vzdělání, mnozí příležitostně či trvale ve škole učí, vedou současné studenty na praxi. Vytváří neformální síť „caritas“, jejich identifikace se školou je velmi silná. Setkání s absolventy, např. při oslavách výročí školy, bývají nejkrásnějšími okamžiky.

Součástí školy je i vzdělávací středisko – jaká je jeho náplň, komu slouží především?

Vzdělávací středisko jsme založili záhy po zahájení činnosti v kontextu našeho poslání zvyšovat kvalitu sociální práce. Šlo nám o to, abychom neovlivňovali jenom budoucí sociální pracovníky, ale také ty, kteří již v praxi působí. V nabídce máme cca 130

kurzů a výcviků a vždy se snažíme nabízet aktuální témata. Angažujeme špičkové lektory od nás i ze zahraničí, snažíme se nabízet inovativní přístupy. V poslední době vzrůstá zájem o vzdělávací pedagogických pracovníků. Ročně proškolíme několik tisíc účastníků.

Jak vnímáte jako dlouholetý ředitel školy přístup studentů k sociálním službám?

V obou našich oborech, tedy jak v sociální práci, tak v sociální a humanitární práci, se se sociálními službami studenti prostřednictvím praxe seznámí již na počátku studia. To pak podle svého individuálního zájmu a zaměření rozvíjí a řekl bych, že asi dvě třetiny absolventů nakonec

o nich někdo kompetentní dozví, zpravidla to bývá pozdě a vhodné služby chybí. Chtěli bychom tedy navrhnout řešení, které tomu bude předcházet, protože bude důkladněji než dnes mapovat potřeby občanů.

Co je podle vás hlavní slabinou, a naopak silnou stránkou sociálních služeb v Olomouckém kraji?

Olomoucký kraj má jistě svá specifika daná zejména jeho geografickými podmínkami a demografickou strukturou, ale také tradicí a historickým vývojem. V regionu máme velké spektrum nejrůznějších poskytovatelů, řadu občanských iniciativ, vysoký znalostní potenciál, sociální inovace, kvalitativní nároky na poskytovatele. Ve srovnání se zahraničím máme poměrně hustou, ale nerovnoměrnou síť sociálních služeb. Zlepšit bychom mohli pokrytí potřeb všech cílových skupin, včetně nových sociálních problémů. Chybí dostupnost a doručování služeb všem potřebným, spravedlivé a dlouhodobě garantované financování i mezisektorová spolupráce, někdy je problémem nadbytečná byrokracie.

Jak se budou podle vás rozvíjet sociální služby – bude to do budoucna více úkolem státu, nebo naopak stát bude více spoléhat na pomoc a péči rodiny?

Role státu a samosprávy je dlouhodobě nevyřešenou otázkou. Minimální garance by měla existovat ve více ohledech, jak v dostupnosti, tak kvalitě služeb. V každém případě ale nemůžeme do budoucna spoléhat na stát. Finance „shůry“ pro sociální služby nikdy stačit nebudou. Podpora potenciálu rodin by měla být na prvním místě, zkrátka to chce podporovat občanskou, odpovědnou společnost stojící na mezilidských vztazích a hodnotách a zároveň využívající potenciál technologického pokroku.

Juraj Aláč

SLOVO ODBORNÍKA

Zbyněk Vočka
vedoucí odboru sociálních věcí
Krajského úřadu Olomouckého kraje

Sociální služby nabírají na významu jak vzhledem k celkově nepříznivé situaci, tak rovněž v návaznosti na demografický vývoj populace, zejména její stárnutí. Je zřejmé, že služby sociální péče budou stále více potřebné. A je nezbytné s rozvojem sítě efektivních sociálních služeb počítat. Velmi důležité je připravit v kraji terénní sociální služby zajišťující péči v domácím prostředí. Tyto služby by měly být pomoci i tzv. neformálním pečujícím, nejčastěji rodinným příslušníkům, kteří se doma starají o své blízké. Téměř každý si přeje žít ve svém domácím prostředí, sociální služby je tak nezbytné rozvíjet především tak, aby mohly plnit co nejvíce lidem toto přání. Je tak důležité nejenom rozšiřovat síť těchto služeb, ale i měnit jejich poskytování, kdy je potřeba zajistit, aby tyto služby byly k dispozici i ve večerních hodinách a ve všech dnech týdne. Nejde pouze o to, že terénní služby poskytované doma jsou výrazně levnější z pohledu veřejných rozpočtů, ale také zajišťují kvalitní život v domácím prostředí, což je ještě důležitější, než pohled finanční.

Aktuálně o této podobě služeb Olomoucký kraj komunikuje s poskytovateli pečovatelských služeb. S těmi se domlouvá právě na rozšíření provozní doby a na tom, aby služba mohla být poskytována nejenom seniorům, ale co nejširšímu okruhu těch, kdo potřebují pro naplnění svých základních potřeb pomoc jiné osoby. Poskytovatelům sociálních služeb děkují za ochotu přizpůsobovat se potřebám těch, kteří je potřebují.

KRAJSKÝ ÚŘAD LIDEM

Úředničina je služba lidem. Co mají jednotliví zaměstnanci Krajského úřadu Olomouckého kraje na starosti? Při jakých vyřizováních se s nimi můžete setkat? Právě tohle je náplní nové rubriky krajského měsíčníku. Postupně se vám představí zaměstnanci krajského úřadu, kteří přiblíží práci svou i svých kolegů. Abyste věděli, k čemu je kraj dobrý. A že úředničina není jen služba lidem, ale někdy také pěkná řehole.

V tomto čísle vám dveře do své kanceláře otevře Pavel Podivínský, vedoucí oddělení sociálně-právní ochrany na odboru sociálních věcí.

Pracuji na oddělení, kde se naše agenda týká nejčastěji problematiky ohrožených dětí

a rodin. Velká část práce je zaměřena na metodickou a kontrolní činnost, oblast náhradní rodinné péče, spolupracujeme s orgány sociálně-právní ochrany dětí a s organizacemi, které mají pověření k výkonu této ochrany, kterými jsou mimo jiné

i zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a organizace doprovázející pěstouny.

V rámci činnosti oddělení se věnujeme také problematice rodinné politiky a prevenci kriminality, administrujeme dotační tituly, pořádáme různé akce pro rodiny a projekty v oblasti prevence kriminality.

Poměrně širokou část naší práce zaujímá oblast náhradní rodinné péče. Zprostředkováváme náhradní péči dětem, které neměly tu možnost a štěstí vyrůstat ve vlastních rodinách, a řešíme pro ně možnost

osvojení nebo umístění do pěstounské péče.

Protože vnímáme, že v Olomouckém kraji je pěstounů málo, snažíme se toto téma neustále dostávat do povědomí veřejnosti.

V loňském roce se nám například podařilo ve spolupráci s Českou televizí zajistit natočení příspěvku do dokumentu Plně hnízdo o jedné pěstounské rodině z našeho kraje. V letošním roce jsme se zapojili do pokračování.

Chtěli bychom, aby lidé dostali věrný obrázek toho, co znamená být pěstounem, aby

věděli, že pěstounství přináší nejen radosti, ale také starosti. Každé dítě přichází s nemalým množstvím svých traumat, která má z dřívějšího života, a ty se u pěstounů postupně odkrývají. Není to procházka růžovým sadem.

To se dá říct i o práci, kterou vykonáváme, je totiž emočně poměrně náročná. Vidíme příběhy dětí, snažíme se řešit tyto situace tak, abychom pro ně našli co nejlepší prostředí. Jsem ale přesvědčen, že nejen na našem oddělení, ale na celém odboru vykonáváme práci, která opravdu dává smysl, a to nás žene dopředu.

Pavel Podivínský

Gymnázium v Hejčíně má za sebou důležitou modernizaci

Na více než sedmáct milionů korun přišla rekonstrukce elektroinstalace v budově Gymnázia Hejčín. Celý projekt skončil letos v srpnu a uskutečnil se v několika etapách. Součástí zakázky byla například instalace zabezpečovacího systému. „Kvalitní školství je pro náš kraj prioritou, a proto hejtmánství investuje mimo jiné i do zázemí pro vzdělávání. Modernizace školních budov je v podstatě nikdy nekončící proces, protože nároky například na technické zázemí neustále rostou a kraj, jako zřizovatel středních škol, na to musí reagovat,“ uvedl hejtmán Josef Suchánek.

Celou rekonstrukci hradil kraj ze svého rozpočtu

Celková rekonstrukce elektroinstalace probíhala v Hejčíně od roku 2022 a veškeré náklady uhradil Olomoucký kraj ze svého rozpočtu, tedy bez dotací. Původní rozvody už byly ve špatném stavu, a rekonstrukce se tak nemohla odkládat. „Jsem rád, že se tato investice zdařila a finanční prostředky byly poskytnuty právě na rekonstrukci elektroinstalace na této škole, která byla nutná a nevyhnutelná. Budova se stala zase bezpečnou, a to je pro nás velice důležité,“ dodal radní pro oblast školství Aleš Jakubec.

Jaroslav Kropáč

Radní čerpali inspiraci u partnerů v zahraničí

Zástupci Olomouckého kraje z oblasti kultury a školství, ale také ředitelé muzeí zřizovaných Olomouckým krajem, navštívili na začátku srpna Německo. Würzburg, dlouholetý partnerský region Olomouckého kraje, leží v Bavorsku mezi Norimberkem a Frankfurtem a řadí se mezi významné regiony na poli historie, kultury i inovací. „Odvážíme si spoustu inspirace. Nejvíce z oblasti inovací, protože vidět tamní podnikatelské inkubátory byl vážně zážitek. Stejně tak i ambiciózní projekty na poli smart city. V Bavorsku investují obrovské prostředky do výzkumu nebo adaptací na změny klimatu. Nových znalostí bezpochyby využijeme k propojení s našimi institucemi a přenosu dobré praxe,“ okomentoval návštěvu radní pro kulturu a památkovou péči Jan Žůrek.

Velmi intenzivní program, který třináctičlenný tým absolvoval, dále obnášel odborné výklady v muzeích, přiblížení rekonstrukce židovských památek a následně edukační práce s nimi, ale také ukázkou regionálních produktů, na které jsou Bavoři náležitě pyšní. Budoucí spolupráce by se měla dotknout ale také školství. „Je skvělé rozšířit si obzory a vidět, jakým způsobem je podporováno vzdělávání v Německu. Aktuálně vytipováváme školy jak na jejich, tak naší straně, aby byla případná výměna studentů přínosná pro všechny zúčastněné. Vítejme tuto znovuoobnověnou spolupráci, protože region Würzburg je v mnohém podobný našemu Olomouckému kraji,“ uvedl radní pro oblast školství Aleš Jakubec.

Juraj Aláč

Pomoc napadené Ukrajině pokračuje

Když koncem minulého roku obměňovaly nemocnice v Prostějově, v Přerově a ve Šternberku lůžka pro své pacienty, rozhodl se kraj poslat nepotřebné postele na Ukrajinu. Putovaly do Rovenské oblasti, v jejímž okolí žije početná česká menšina a se kterou hejtmánství úzce spolupracuje. Prvních čtyřicet lůžek dorazilo už v dubnu, nyní jich však pacientům na Ukrajině slouží dvě stě.

Na Ukrajinu poslal Olomoucký kraj už zhruba dvě stě nemocničních postelí z krajských nemocnic.

Foto | Olomoucký kraj

„Nejedná se o první hmotnou podporu z naší strany. Loni v červnu jsme na Ukrajinu poslali vyřazenou sanitku z vozového parku zdravotnické záchranné služby. Zástupci Rovenské oblasti nám poté přednesli návrh na rozšíření vzájemné spolupráce, se kterým jsme, po rozhodnutí radou, souhlasili,“ uvedl hejtmán Josef Suchánek.

S humanitární pomocí začal Uničov, další města se přidala

S humanitární pomocí začalo jako jedno z prvních město Uničov, které dodávalo léky, zdravotnický materiál, trvanlivé potraviny a hygienické potřeby téměř ihned po propuknutí války na Ukrajině. Právě k Uničovu a posléze také ke Kojetínu se přidal Olomoucký kraj se sanitkou a nyní s velkým počtem lůžek.

„O postele byl ihned na Ukrajině velký zájem, jednání se však protáhlo kvůli komplikované situaci na Ukrajině z hlediska přepravy. Nakonec jsme se dohodli, že přepravu lůžek od nás do Rovenské oblasti zajistí zástupci Ukrajiny. Tato varianta se ukázala jako nejjednodušší a nejméně riziková. Vyřazená lůžka, kterým hrozila likvidace, mohou ještě dobře posloužit v ukrajinských nemocnicích,“ dodal náměstek hejtmána pro oblast zdravotnictví Dalibor Horák.

Hejtmánství pomůže zajistit vodu v ohrožených oblastech

Přesně 200 tisíc korun poskytne Olomoucký kraj jako mimořádnou dotaci Arcidiecézní charitě Olomouc, která za peníze vybuduje nové vrty na

pitnou vodu na východě Ukrajiny. Původní zásobárny vody okupanti zničili. „Příspěvek pomůže s vybudováním čtyř vrtů na pitnou vodu. Ty vzniknou v Doněcké oblasti v Pokrovském rajónu, což je zhruba třicet kilometrů od aktuální bojové linie. Většina zdrojů pitné vody se tam dnes nachází na okupovaném území nebo je válkou zničena. Lidé tam žijí v podmínkách, které si tady ani nedokážeme představit. Poskytnout jim pomoc považujeme za slušnost i morální povinnost,“ vysvětlil hejtmán Suchánek. Vrty budou hluboké zhruba 45 až 80 metrů. Instalaci čerpacích a čistících systémů na zajištění dodávek pitné vody bude zajišťovat a financovat ukrajinská strana.

Juraj Aláč

Zajímavá místa Olomouckého kraje

Čertovy kameny jsou opět zpřístupněny turistům

Zhruba čtyřicet metrů vysoký a sto metrů dlouhý skalní útvar na severním úbočí Zlatého chlu mu nedaleko Jeseníku je po dvou letech opět přístupný veřejnosti. Turistický cíl s vyhlídkou má název Čertovy kameny. Zatímco český název skaliska je spjat s prastarou pověstí, vysvětlující vznik tohoto místa, je německý název Harichstein (Harichovy

kameny) zcela prozaicky odvozen od jména majitele pozemku, na němž skála stála, německého sedláka z České Vsi Vinzenze Haricha. Populární skalní útvar je zmiňovaný už od roku 1898.

Výstup na vrcholek je zajištěn řetězy, z plošiny na vrcholku je nádherný pohled na Jeseník, Zlatohorsko a Rychleby či do údolí říčky Bělé, táhnoucí se od

Jeseníku do Mikulovic a dále do polských rovin s výhledem až k Otmuchovskému jezeru. Nedaleko stojí turistická chata s restaurací stejného jména postavená na počátku 20. století.

Kvůli bezpečnosti na skálu nikdo nesměl

Od roku 2021 byly Čertovy kameny pro veřejnost z bezpečnostních důvodů nepřístupné. Letos na jaře Lesy ČR a Lesní správa Jeseník provedly opravu stupaček, žebříků, zábradlí a podest, které vedou na skalní plošinu. Turisté zde najdou také tabule s pokyny pro bezpečný pohyb po vyhlídce – na vrcholu může být ve stejný čas jen 6 osob. Protože Jeseníky patří mezi nejnavštěvovanější místa Olomouckého kraje i celého Česka, poskytlo hejtmánství dotaci na opravu Čertových kamenů ve výši půl milionu korun.

Čertovy kameny jako terén pro horolezce

Čertovy kameny jsou oblíbené také u lezců, skály dosahují

Vyhlídka na Čertových kamenech je znova přístupná veřejnosti. Vyhlídka na nedaleký Jeseník, Zlatohorsko, údolí Bělé a k Nyskému jezeru prošla rozsáhlou rekonstrukcí za finančního přispění Olomouckého kraje.

Foto | 2x Olomoucký kraj

výšky do 25 metrů. Jedná se o nejvýznamnější a zároveň i nejtěžší lezeckou oblast na Jeseníku. Skalní oblast tvoří několik věží a okrajových skal. Skála se skládá z vyvrhelého pegmatitu, je velice pevná a poskytuje krásné lezení na plotnách, v kolmých

a převislých stěnách. Cesty jsou jistě kruhy a nýty. Na vrcholech věží jsou osazeny slaňovací kruhy. Nástupy jsou označeny číslem a u těžších cest i jejich obtížností, celkem je vyznačeno asi na 90 cest obtížnosti III až IX.

Juraj Aláč

Petr Palarčík: Na šternberském gymnáziu studovaly a učily protirežimní živly

Gymnázium Šternberk bylo za socialismu známé tím, že zde učili a studovali lidé se špatnými kádrovými profily. Možná i díky tomu odtud vyšli pozdější umělci, z nichž někteří přesáhli lokální význam. Petr Palarčík (*1963) sem nastoupil koncem 70. let.

Tatínek dobýval Dunkerque

Jeho tatínek Adolf Palarčík musel jako šestnáctiletý narukovat za wehrmacht na západní frontu. Ve Francii se mu podařilo zběhnout ke spojencům a Adolf se tak pod vedením generála Aloise Lišky v roce 1944 zúčastnil obléhání Dunkerque. V roce 1948 vstoupil do komunistické strany, ve které vydržel až do 21. srpna 1968, kdy vojska Varšavské smlouvy obsadila Československo. „To byl pro něj zlom. Vrátil stranickou knížku a několikrát se s nimi tak pohádal, že si troufnu říci, že

režim stál za jeho třemi infarkty, z nichž poslední nepřežil,“ říká Petr Palarčík v rozhovoru pro Paměť národa.

Otcův stín padl i na syna

Kvůli postojům svého otce nesměl Petr nastoupit na vysněnou uměleckou průmyslovku. Po delších peripetiích se to přeci jen podařilo a Petr mohl začít studovat – na Gymnázium Šternberk. „A skutečně, přes to, že to bylo půl napůl, měli jsme některé skvělé profesory, kteří svůj odpor k režimu neskrývali,“ dodává Petr Palarčík.

Závadná renesance

Ještě ve druhém ročníku vládl škole starý ředitel – oblíbený liberál. Po jeho odchodu se ředitelny zmocnil kovaný komunist, který přikázal odstranit z chodeb všechny obrazy s náboženskou tematikou. „Dal to za úkol oblíbenému profesovi Skývovi, který mne požádal o pomoc a který během sundávání všech těch Dürerů a dalších mistrů renesance rozhodně nešetřil sprostými slovy,“ vypravuje Petr Palarčík, který někdy v tu dobu také s kamarádem Petrem Hrabalem vzal spravedlnost do svých rukou, když rudou barvou napsali na výkladní skříň olomoucké cukrárny Dejmal: „Se Sovětským svazem se zlamaným vazem.“

Petr Palarčík se spolužáky z gymnázia, uprostřed.

Foto | archiv Paměti národa

Petr Palarčík maturoval v roce 1983. A protože většina mužského osazenstva třídy, včetně Petra, nosila dlouhé vlasy, přišel ředitelský zákaz – nesmíte mít tablo a nesmíte mít poslední zvonění, abyste nedělali socialismu ostudu!

Vůně klišu a tajného společenství

Petr se po maturitě znovu marně snažil o přijetí na nějakou vysokou školu s výtvarným

zaměřením. Nastoupil tedy jako grafik do Městské tiskárny Olomouc. A to určilo jeho další cestu. Během 80. let vzal za kliku olomoucké vinárny Študáč, kde se tehdy scházeli výtvarníci i širšítelem samizdatové literatury, jako byli například Rostislav Valušek, Václav Burian či Eduard Zacha. Ač se sám do tvorby samizdatu nezapojil, občas se mu podařilo z tiskáren vynést papír – mezi disidenty vedle svobody nanejvýš ceněnou komoditu. V průběhu 80. let se Petr seznámil s osobou a tvorbou Jindřicha Štreita. Na Sovinci, kde známý fotograf přebýval, se konyaly tajné výstavy a setkání lidí stejného kmene. Petr zde v roce 1989 podepsal petici Několik vět.

Votobia

Během událostí 17. listopadu 1989 se Petr Palarčík zapojil do výroby revolučních výtvarných plakátů. Po pádu komunismu byla velká poptávka po všem, co režim předtím zakazoval. Petr Palarčík tehdy patřil k okruhu lidí okolo básníka Jiřího Kuběny a brněnského dělníka poezie J. E. Friče – a vznikl nápad založit nakladatelství Votobia, které fungovalo až do roku 2009. Po jeho rozpadu se Petr Palarčík věnoval knižní grafice na volné noze, ale také psaní poezie. Vydal dvě sbírky – Den a noc, Toulky loutky. Příležitostně se živil i fotografováním. S manželkou Alenou vychovali dceru Annu a v roce 2023 žili v Olomouci.

František Vrba

Děkujeme městu Šternberk a Olomouckému kraji za podporu, bez vás bychom příběh nemohli zaznamenat. Paměť národa stále hledá pamětníky. Pokud znáte někoho, kdo zajímavě prožil dějiny minulého století, kontaktujte nás, prosím, na jitka.andrysova@postbellum.cz, 77763388.

Od září také bude znovu otevřen Institut Paměti národa v olomouckých Bezručových sadech – audiovizuální expozice toho nejlepšího, co naši dokumentaristé v průběhu let zaznamenali.

Celý příběh a další vyprávění pamětníků najdete na webových stránkách www.pametnaroda.cz. Paměť národa stále hledá nové pamětníky. Pokud víte o někom, kdo zajímavě prožil velké dějiny 20. století, neváhejte se obrátit na jitka.andrysova@postbellum.cz, tel. 77763388

OKÉNKO STAROSTY

Petr Mudra
starosta obce Česká Ves

Česká Ves, obec ležící v údolí řeky Bělé, mezi Jeseníky a Rychlebskými horami. Je místem s bohatou a někdy krutou historií, ale i moderním a přívětivým sídlem plným příležitostí pro své obyvatele, kterých je dnes necelých 2500.

První stopy osídlení sahají do 6. století. Česká Ves získala svůj název, který je poprvé písemně zmiňován v roce 1416, díky horníkům přicházejícím z Čech, kteří na svahu Zlatého Chlumu těžili zlato a železnou rudu. Zlato se v tomto kopci určitě ještě ukrývá. Na samotném vrcholu stojí rozhledna Zlatý Chlum s výhledy po celém

okolí. V minulosti Českou Ves nepostihla ani tak třicetiletá válka (1618–1648), jako procesy s údajnými čarodějnicemi. Českou Ves toto řádění postihlo nejvíce (16 obětí). Tradice i historii ovlivnily také odsuny německých obyvatel po 2. sv. válce.

Česká Ves je určitě místem, které stojí za to navštívit, najdete zde například Válečné muzeum které bylo otevřeno 5. května 2022. Nachází se zde dvě hlavní expozice věnované válečným zajatcům z období druhé světové války na Jesenicku a novodobým válečným veteránům AČR. Najdete zde také expozici věnovanou první světové válce, leteckým haváriím na Jesenicku a předválečnému československému opevnění.

Auto-moto veterán muzeum bylo založeno v roce 1998. Nachází se zde sbírka historických motocyklů, automobilů a mnoho dalších cenných sbírek.

Čertovy kameny jsou nejvýznamnější a zároveň nejtěžší lezeckou oblastí Jesenicka.

Skály jsou oblíbeným cílem turistů i horolezců. Skalní oblast tvoří několik věží a okrajových skal. Cestou na nově opravenou skalní vyhlídku můžete navštívit zlaté štolky, věnující se několika etapám dolování zlata.

Za zmínku také stojí naučné stezky okolo České Vsi, na kterých nalezneme například znovu obnovenou kapličku z 18. století, kterou v té době na památku své předčasně zesnulé manželky nechal postavit místní hostinský.

Projít se také můžete po 1300 m dlouhé Fit stezce s prvky, jako jsou braďla, závěsy, hrazdy, slalomy, přeskoky, lavice, kladiny, která zpestřila na podzim r. 2011 nejen život obyvatelům obce, ale i turistům navštěvujícím nedaleký Adrenalin Park. Zde najdou milovníci zábavy i adrenalinu dětské lanové centrum, lanové centrum, dětské terénní čtyřkolky, paintball, obří lanovku, 3D archery park, adrenalinovou věž, bungee trampolínu nebo obří houpačku.

Česká Ves je určitě známá i díky tradičnímu a silnému výrobci řetězů, Retěžárně a.s. V obci zaměstnává lidi od roku 1894 a dnes tato firma vyváží své zboží do 50 zemí světa.

Naše ves nabízí nejen svým občanům bohatý společenský, kulturní a sportovní život, který by nebyl bez dobře fungujících spolků. Aktuality z obce můžete sledovat na facebookových stránkách a webu obce.

JAKÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY LIDEM NABÍZÍTE? V ČEM JSTE V RÁMCI REGIONU VÝJIMEČNÍ?

Michal Láš
ředitel pobočky Sociální a vzdělávací programy, pobočka Olomoucký kraj, Člověk v tísni, o. p. s.

Pomoc a podpora Člověka v tísni je dostupná prakticky všude v kraji. Výhodou je komplexnost námi poskytovaných služeb – od podpory dětem a mladým lidem na cestě za vzděláním, doučování, přes pomoc dospělým při komunikaci se školou, úřady, při hledání bydlení, zaměstnání, řešení složité finanční situace, po dluhové poradenství a mnohé další. Naše kontaktní místa najdete v Olomouci, Přerově, Prostějově, Hranicích, Šumperku a Jeseníku, zároveň jsme schopni za klientem dojet. Lidé, kteří potřebují jen jednorázově poradit, se na nás mohou obrátit i anonymně prostřednictvím help linky: 770 600 800.

Simona Dohnalová
ředitelka, Středisko sociální prevence Olomouc, p. o.

Rodinám s dětmi, dětem, párům i jednotlivcům nabízíme komplex na sebe navazujících služeb. Pomáháme s rodinnými a partnerskými problémy, domácím násilím, doprovázíme pěstounské rodiny, poskytujeme pobyt dětem v krizi. Za klienty i dojíždíme a doprovázíme je např. na úřady. Máme pobočky v Olomouci, Prostějově, Přerově, Šumperku a v Jeseníku. Služby jsou tak občanům kraje dobře dostupné. V našich týmech najdete sociální pracovníky, psychology a právníky. Mnohem více se o Středisku sociální prevence Olomouc dozvíte na webu www.ssp-ol.cz.

Jarmila Juříčková
Společnost pro ranou péči, pobočka pro rodinu Olomouc

Rodinám dětí s ohroženým vývojem nebo s postižením poskytujeme podporu a pomoc, aby svůj život zvládly lépe. Odbornou pomoc přivádíme až k rodinám domů, navazujeme na práci lékařů, předcházíme rodinným krizím. Dětem s postižením nebo s ohroženým vývojem od narození do 7 let je zajištěna dostatečná podpora pro jejich rozvoj v rodině a odborné služby v domácím prostředí. Rodiče (pečující osoby) dostávají včas informace, podporu a odbornou pomoc. Cítí se kompetentní ve výchově, jsou partnery odborníků. Účastní se rozhodování a potřebné podpoře a službách pro sebe a pro své dítě. Máte obavu, že s Vaším dítětem není něco v pořádku? Kontaktujte nás www.ranapece.cz/olomouc2

Blanka Laboňová
ředitelka, Centrum sociálních služeb Kojetín, p. o.

Naše organizace nabízí klientům žijícím v Kojetíně a jeho místních částech 2 registrované sociální služby – pečovatelskou službu (PS) a odborné sociální poradenství (OSP). PS poskytuje 22 základních úkonů, 4 úkony fakultativní, v OSP poskytujeme 3 základní činnosti. Provozujeme také půjčovnu kompenzačních pomůcek, krizovou ubytovací jednotku, internetové koutky a pořádáme volnočasové aktivity. Naši výjimečnost vidím v tom, že jsme jako první poskytovatel sociálních služeb v kraji v roce 2012 začali s výukou pro seniory ve Virtuální univerzitě třetího věku.

Dana Marie Černá
zástupce ředitelky, Domov Na záměčku Rokytnice, p.o.

Domov Na záměčku Rokytnice, p.o., poskytuje tři sociální služby – domov pro seniory, domov pro osoby se zdravotním postižením a chráněné bydlení. Informace o nás jsou dostupné na webových stránkách www.domovrokytnice.cz, nejaktuálnější zprávy o činnosti zveřejňujeme na našem FB účtu. Klientům můžeme nabídnout krásný anglický a francouzský park, terapeutickou zahradu, výstavy v zámeckém skleníku, pořádání akcí, kterých se pravidelně účastní i veřejnost, a společné aktivity s místní školou. Přijďte se podívat na Zámecké hody, tradiční rozsvěcování vánočního stromčeka nebo na dny otevřených dveří.

Karel Ryjáček
ředitel organizace Vincentinum – poskytovatel sociálních služeb Šternberk, p. o.

Naše organizace v současné době poskytuje různou míru podpory a péče přibližně dvěma stům osobám s mentálním a kombinovaným postižením v chráněných bydleních, domovech pro osoby se zdravotním postižením a domovech se zvláštním režimem. Sociální služby jsou situovány do běžné komunity ve Šternberku, Lužici, Uničově, Šumperku a Vikýřovicích. Vzhledem k tomu, že je Vincentinum dlouhodobě zapojeno do procesu transformace pobytových sociálních služeb, můžeme jednoznačně konstatovat, že systémové změny výrazně přispívají ke zkvalitnění života našich obyvatel.

Jiří Karger
ředitel, Charita Zábřeh

Charita Zábřeh nabízí pestrou paletu služeb přímo do domácnosti potřebného: odbornou zdravotní péči (home-care, rehabilitaci, osobní asistenci, zastoupení a odlehčení pečujícím, umíme zapůjčit nutné pomůcky, jako jsou lůžka, toaletní křesla či vozíky. V našich zázemích zajišťujeme denní pobyt a dopomoc seniorům, lidem s demencí, s mentálním, psychickým nebo kombinovaným postižením. Radíme, jak se orientovat v právech i povinnostech, distribuujeme potravinovou pomoc, provozujeme seniortaxi, organizujeme dobrovolníky, zaměstnáváme hendikepované a mnoho dalšího.

Hackathon může změnit budoucnost

Olomoucký kraj, Univerzita Palackého, město Olomouc a Inovační centrum Olomouckého kraje připravují projekt Hackathon. Víkendová akce si klade za cíl propojit lidi, kteří se budou podílet na vzniku zajímavých projektů. Zájemci se mohou hlásit už teď prostřednictvím webu hackathon.upol.cz, kde také najdou bližší informace. Čas mají do 6. října. Vítězové soutěže se pak mohou těšit na prestiž i zajímavé ceny. „Účastníci dostanou otevřená data, pomocí kterých budou připravovat zajímavé projekty, jež budou mít potenciál zlepšit život v Olomouckém kraji. Hackathon propojí technické a humanitní obory, podnikatelskou i soukromou sféru,“ uvedl k akci radní pro SMART projekty a inovace Petr Lysek.

Do projektu, který se uskuteční o víkendu od 20. do 22. října, se mohou hlásit všichni, kteří mají chuť pracovat na nových projektech a řešit aktuální problémy i výzvy, ať už jednotlivci, nebo celé soutěžní týmy v počtu dvou až pěti členů, ve kterých alespoň jeden člen dovršil 18 let nejpozději v den uzávěrky této soutěže. Účastníci si mohou vybrat z nabídnutých témat, řešením úkolů je provedou zkušení mentoři. Soutěžní příspěvek může mít formu aplikace, projektu, modelu, analýzy, mapy, myšlenky nebo plánu, který se tematicky opírá o předem stanovené oblasti.

Jaroslav Kropáč

HACKATHON

20.10.- 22.10.2023

Když data promluví

PŘEDSTAVTE SVOU VIZI OLOMOUCKÉHO REGIONU
<https://hackathon.upol.cz/>

Ceny, které stojí za to!
Máte nápady? Přihlaste se do 6.10.2023

Univerzita Palackého
v Olomouci

Zajištění lékárenské pohotovostní služby

Okres	Otevírací doba	28. září 2023
Olomouc	Nonstop pohotovost*	Lékárna Fakultní nemocnice Olomouc Zdravotníků 248/7 Olomouc
Prostějov	9:00–13:00 hodin	Lékárna Centrum zdraví s.r.o. Vodní 4545/25 Prostějov
Přerov	9:00–13:00 hodin	Lékárna MD Bohuslava Němce 371/7a Přerov
Šumperk	8:00–13:00 hodin	Lékárna AVE s.r.o. Krátká 2863/2 Šumperk
Jeseník	9:00–13:00 hodin	Lékárna Jesenia s. r. o. Fučíkova 1238/16 Jeseník

Univerzita třetího věku láká seniory

Možnost aktivního přístupu k naplnění života i ve zralém věku nabízí zájemcům Univerzita třetího věku Univerzity Palackého (U3V). Protože každým rokem přibývá lidí, kteří vzdělávání považují za celoživotní cestu, rozšiřuje se i nabídka programů a kurzů. V akademickém roce 2023/2024 bude na výběr ze tří desítek témat, například z oblasti zdravého životního stylu, historie, umění, práva či přírodních věd. Nechybí ani vyhledávané jazykové kurzy.

Do aktivit U3V se zapojuje všech osm fakult Univerzity Palackého. „Na výuce se bude podílet více než 30 garantů a dalších 50 lektorů, jak z akademické sféry, tak různých odborníků z praxe. Máme velmi dobrou spolupráci například s Vlastivědným muzeem Olomouc. Naše nabídka je v novém akademickém roce opět širší. Nabízíme hned deset nových kurzů. Mezi jinými Cesty do říše zvuků, Příroda jako zdroj inspirace a poznání nebo Zdravá ústa znamenají spokojený úsměv,“ uvedla Klára Tesaříková Čermáková, vedoucí oddělení dalšího vzdělávání a inovací ve výuce UP.

Univerzita třetího věku je zajímavou příležitostí nejen

Univerzita třetího věku nabízí seniorům krátkodobé vzdělávací programy i dlouhodobé studium zakončené promociemi. Foto | U3V

pro ty, které zajímá například historie regionu, dějiny zdejšího výtvarného umění nebo příroda. U3V se zároveň snaží, aby lidé ani v pozdějším věku nezapomínali na starost o svou kondici, a to jak psychickou, tak fyzickou. Sportovně ladění zájemci mohou proniknout do tajů lukostřelby nebo se naučit základy tai chi, příležitost mají i ti, kdo chtějí procvičovat mozek.

Zájemci o zapojení se do U3V mají na výběr jak z témat, tak

i z různých vzdělávacích forem a míst. Mohou volit mezi dvouletými specializovanými běhy, jednoletými programy či krátkými jednosemestrálními programy. Ochuzení přitom nejsou ani lidé žijící mimo Olomouc. U3V Univerzity Palackého své pobočky má i v dalších městech na Moravě – ve Valašském Meziříčí, Uherském Hradišti a Šternberku.

Juraj Aláč

www.u3v.upol.cz

Z Domova sester vznikne dům pro seniory

Za 86 milionů korun získalo hejtmánství do svého vlastnictví výjimečnou budovu. Takzvaný Domov vedení kraje převzalo 8. srpna. Objekt bude po rekonstrukci sloužit pro potřeby místních sociálních služeb. Nemovitost je kulturní památkou a v minulosti nabízela zázemí nejen řádovým sestřím, ale fungovala také jako místo pro laboratoře, kanceláře a byty.

„Ještě předtím, než začne dům využívat krajská příspěvková organizace, musí projít nezbytnými úpravami. Jejich cena bude zhruba 44 milionů korun a hejtmánství se pokusí na projekt získat dotaci z Národního plánu, obnovy,“ uvedl hejtmán Josef Suchánek.

V objektu je 25 bytů a těch se bude plánovaná rekonstrukce

Domov sester v roce 1933 postavili dle návrhu Eduarda Žáčka. Objekt patří mezi nejvýraznější funkcionalistické stavby v Česku. Připravovaná rekonstrukce budovy všechny výrazné architektonické prvky zachová.

týkat. „Nemovitost bude provozovat Centrum sociálních služeb Prostějov. To bude upravené byty využívat pro seniory, kteří jsou odkázaní na cizí pomoc.

Výrazně se tím zvýší a zkvalitní sociální služby v Prostějově i v jeho okolí,“ dodal náměstek hejtmána Ivo Slavotínek.

Juraj Aláč

DRŽITEL KŘESADLA ZA ROK 2022

Lukáš Mada
sociální oblast

Nejmladším oceněným byl v loňském roce 25letý Lukáš Mada, který pomáhá seniorům a zdravotně postiženým v Olomouci už několik let. Pracuje jako dobrovolník v chráněném bydlení v Olomouci a dělá společníka seniorům, kteří zde žijí.

Ocenění jste získal za svoji činnost v sociální oblasti. Víte, kdo vás nominoval na cenu Křesadlo?

Měla by to být paní Došlíková, vedoucí chráněného bydlení, kam pravidelně docházím za seniory. Víím, že mě i dříve nominovala na Cenu rektora Univerzity Palackého, kterou jsem vyhrál v minulých letech. Moc si její podpory vážím a je moc milé, že si na mě vzpomene.

Křesadlo je cena pro obvyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci – cítíte, že děláte neobyčejné věci?

Já to takto nerozlišuji. Pro mě je to, co dělám, životním stylem. Patří to k mému životu stejně jako práce, kterou dělám, či sport. Je to zkrátka trávení mého času dle mých představ. Dává mi to takto smysl.

Pokračujete nějakou formou v „dobrovolnictví“, které vám přineslo ocenění Křesadlo?

Samozřejmě. Stále docházím za seniory, organizuji pro ně různé akce či s nimi jinak trávím volný čas. Stejně tak se snažím věnovat i dětem ze znevýhodněných rodin. Ať už se jedná o doučování, nebo výlety do ZOO či Pevnosti poznání.

Přemýšlel jste, že byste nominoval na tuto cenu někoho ze svého okolí?

Upřímně jsem nad tím neuvažoval. Určitě ale znám pár lidí, co by si toto ocenění zasloužili, dost možná i více než já.

Juraj Aláč

Lukáš Mada s olomouckými seniory z chráněného bydlení.

Foto | archiv L. Mady

Olomoucký kraj
3. ročník soutěže

Cena hejtmána Olomouckého kraje za společenskou odpovědnost za rok 2022

STAŇTE SE SPOLEČENSKY ODPOVĚDNÝMI V OLOMOUCKÉM KRAJI ZA ROK 2022 A ZÍSKEJTE TOTO PRESTIŽNÍ OCENĚNÍ

červen - září 2023

sběr přihlášek, sebehodnotících dotazníků
30. září 2023 ukončení sběru přihlášek
slavnostní vyhlášení vítězů pro jednotlivé soutěžní kategorie listopad 2023

Přihláška do soutěže

Sběr přihlášek + dotazníků do 30. září 2023 (dotazníky naleznete na webových stránkách soutěže)

Vyhlášené soutěžní kategorie:

- **PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY**
do 50 zaměstnanců, do 250 zaměstnanců, nad 250 zaměstnanců
- **ORGANIZACE VEŘEJNÉHO SEKTORU**
do 49 zaměstnanců, nad 50 zaměstnanců
- **OBCE**
Obce s rozšířenou působností (ORP), Ostatní obce
- **MIKROPODNIKY, ŽIVNOSTNÍCI**

Webové stránky soutěže

Všechny informace naleznete na webových stránkách soutěže:
www.cenykraje.cz / [spolecenskaodpovednost](http://spolecenskaodpovednost.cz)

MILOSTIVÉ LÉTO 2023

Dlužíte na sociálním pojištění, daních nebo máte dluhy vůči soudu či věznicí? V době od 1. července do 30. listopadu 2023 máte možnost splatit dluh a požádat o odpuštění příslušenství (úroky, penále, poplatky spojené s vymáháním dluhu apod.) v rámci zákonné úpravy známé jako Milostivé léto.

Milostivé léto 2023 se vztahuje výhradně na dluhy

- na sociálním pojištění (ČSSZ),
- na daních (Finanční a Celní správa ČR)
- a na justiční pohledávky (soudy a věznice),

kteří vznikly do 30. září 2022 a které nevymáhá soudní exekutor.

Podrobné informace najdete na webu www.mpsv.cz/milostive-letu-iii nebo www.milostiveleto.cz, kde jsou přesné návody, jak postupovat, a vzory dokumentů, které budete potřebovat.

Můžete také zavolat na dluhovou linku tel.: 770 600 800, kde organizace Člověk v tísni poskytuje dluhové poradenství od pondělí do pátku v době od 9 do 17 hodin.

S vyřízením žádosti Vám pomohou také dluhové poradny v Olomouckém kraji, jejichž seznam najdete na webu Olomouckého kraje www.krajpomaha.cz/pomoc-v-nouzi.

KŘÍŽOVKA PRO VÁS

Sociální služby nejsou jen o pomoci seniorům nebo lidem bez domova. Týkají se také podpory rodin. Na speciálním webu (znění v tajence) .cz najdete řadu užitečných informací, které s krajskou podporou rodin souvisí. Tajenku křížovky zasílejte včetně kontaktních údajů (jméno a adresa) do 10. října 2023 na e-mailovou adresu: tajenky.olkraj@regvyd.cz. Jména tří vylosovaných luštitelů zveřejníme v následujícím čísle novin a od Olomouckého kraje získají věcné ceny. Výherci minulých tajenek ve znění Regionální potravina jsou: Vladimír Spurný, Velký Týnec, Margit Urbánková, Bohdík, Helena Kürti, Stražisko

Luštitel odesláním znění tajenky uděluje správci (Regionální vydavatelství, s.r.o., IČ: 27846717) souhlas se zpracováním svých osobních údajů (jméno, příjmení, e-mail, telefonní kontakt a adresa), a to ve smyslu Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (GDPR). Uvedené osobní údaje je nutné zpracovávat za účelem správy dat souvisejících s vyhlášením vybraných luštitelů křížovky zajišťované správcem. Tyto údaje budou správcem zpracovávány pouze po dobu nezbytně nutnou, po vyhlášení budou ihned odstraněny.

POMŮČKA: IŽ, OLUPEK, YK	ZNOVU	KOPEC	VESMÍR (KNIŽ.)	ZAŘÍZENÍ K ODVODU KOUŘE	JISTÍ CVIČENCI	NÁSTUPCE SSSR	ZKR. LÉKARSKÉ OBOROVÉ ORGANIZACE	OHNISKÁ ZEMĚTŘE- SENÍ	STAVEBNÍ MATERIÁL	ZPŮSOBILÁ K ORÁNÍ	HALUCINO- GEN (LYSERG DIETHYL AMID)	OZNAČENÍ ČESKÝCH LETADEL	PLETIVO NA OTÍRÁNÍ OBUVI	INDÁNSKÝ ČLUN	ZKOSENÍ	JEMNÁ OMÍTKA	ŠELMA KOČKOVITÁ
VÝZVUK				OSLÍ MLÁDĚ					LATINSKÝ BARVA					PROUTĚNÉ NÁDOBY			
ITAL. ŘEKA				SVAZEK OBILÍ SPZ PRAHY- MĚSTA					ČÁST VELKÉ BRITÁNIE					OBRÁZY NAHÝCH LIDÍ OBELSTÍT			
KOMISAŘ Z NĚMEC- KÉHO SERIÁLU									KÓD HONDURASU ITAL. ŘEKA			ANGLICKÝ ČEST KYPĚNÍ (BASN.)					
	VZDORY	RUSALČI NARUBY				LÉČIVÁ BYLINA	KOMPLETNÍ DÍLOVE- DOUČI				VYRÁBĚNÉ Z KOKOSOVÉ MÁKOVÉ PLASTIKY						
TAMTEN				RUDNÉ DOLY (ZKR.)	PÍSMENO ŘECKÉ ABECEDY MAZDRA S LOJEM					VELMI HUBENÁ OSOBA ŘVANÍ				KONFUSNÍ	DIVADLO POD ŠÍRÝM NEBEM	SLADKO- VODNÍ KAPROVITÁ RYBA	
NADÍLKA				TAJENKA 1 NÁZEV HLÁSKY S					TUŘÍN JE MOŽNO					POTOM KRÁTKÉ VLNY			
NEUMĚRNÉ ZANÍČENÍ PRO VĚC									TEXTILNÍ ROSTLINA SPZ PRAHY- MĚSTA			DVOJUCHÁ ANTIČKA NÁDOBA SAMCI KRŮT					
PODNIK V PRAZE				CHRVENÍ NAU HRANICI LIDSKÉHO SLYŠENÍ (NAD ZVUKEM) TATÁ									ZÁKL. JEDNOTKA EL. PROUDU STĚČ PO KAPKÁCH				
TYP POČÍTA- ČOVÉ PAMĚTI				CHIRUR- GICKÝ ZÁKROK NEVIDOMĚ						KOVOVÝ ODPAD JHO				LIBYJSKÁ TISK. AGENTURA TENKA NALEPENÁ VRSTVA			
OZNAČENÍ LETADEL SYRIE			VZDECH KAINŮV OTEC				ITAL. SÍDLO	OVZDUŠÍ	ANGL. NAHORU TAJENKA 2 MADRIDSKÝ KLUB					ANGLICKÝ HRÁČ PŘEDLOŽKA			
	BOČNÍ ČÁST	DOMÁCKY ALEXEJ ŽLUTOHNĚDÉ BARVIVO				CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO (1.6.) GERMÁN						CAPÁNÍ				SPOJKA	JAPON. LOVKYNĚ ÚSTRIC
HROT					SOK AHA						ŽENSKÉ JMÉNO (9.2.) RUSKÁ ŘEKA						
ČÁST STŘECHY						LÁTKA NA UKLÍZENÍ			PUČÁLKOVIC ŽIRAFA					JEDINĚ (NÁR.)			
POKRM						ANGL. ASIE			NAKLÁDAT					CHLOUBA			

VÍTE, ŽE...

Díky **jednodenní celosíťové jízdence** můžete cestovat napříč regionem u všech dopravců zapojených do systému IDSOK. Její elektronickou podobu najdete v mobilní aplikaci **MobilOk new**.

Trasu svojí cesty po celém Olomouckém kraji můžete plánovat na webových stránkách **cestujok.cz**, nalezená spojení uvidíte v přehledné mapě včetně ceny za jízdné.

Na webu IDSOK.CZ je připraveno **13 tipů** na zajímavá místa v Olomouckém kraji, kam se dostanete **veřejnou dopravou IDSOK – hleďte Olomoucký výletník**.

SUDOKU

9		6		1 3			8
	5 8						9
	3						1
	6		8		9 2		
		3 4		9 1			
	4 9			6	3		
	9					8	
	1				6 7		
4			9 6	3	1		

9	1 6			4		7 2	
8			6 2			5	
5				8	9 3		
	6				2		
			2 7				
		5				9	
	9 7 8						3
	8			7 6			9
4 5		1				6 8 7	

9	1 6			4		7 2	
8			6 2			5	
5				8 9 3			
	6				2		
			2 7				
		5				9	
	9 7 8						3
	8			7 6			9
4 5		1				6 8 7	

4					3 7		
		9 8			2		
	5	3 2			6		
6 9		7			5		
		3			7 8		
				5			
				6 3			
		5		7 9			2
2 4					8		

MĚSÍČNÍK OLMOUCKÝ KRAJ

- Olomoucký kraj – periodický tisk Olomouckého kraje.
- Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Regionální vydavatelství s.r.o.
- Adresa vydavatele: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc, IČO: 60609460
- Registrováno pod číslem MK ČR E 13609
- Redakční rada: Josef Suchánek, Ivo Slavotínek, Dalibor Horák, Luděk Niče, Alena Minxová, Jaroslav Kropáč, Petra Pášová, Radka Kmochová, Juraj Aláč
- Redakce: Mgr. Juraj Aláč, olkraj@regvyd.cz
- Distribuci do všech schránek v kraji zajišťuje Česká Pošta s.p., reklamace na dodávku novin na čísle 732 530 071 nebo e-mail: karal@regvyd.cz
- Inzerce: Tomáš Karal – 732 530 071, karal@regvyd.cz, Tomáš sedláček – 737 379 703, sedlacek@regvyd.cz
- Číslo 9, ročník 22.
- Toto číslo vychází 18. září 2023
- Náklad 291 300 kusů
- Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je 27. září 2023

Náměstek Ivo Slavotínek: Sociální práce je nejperspektivnějším odvětvím

Olomoucký kraj koordinuje činnost a finančně zajišťuje provoz téměř třiceti příspěvkových organizací, které pomáhají potřebným lidem v sociální oblasti. V kompetenci ji má náměstek hejtmana Ivo Slavotínek.

Co si může čtenář představit pod pojmem sociální oblast?

Sociální oblast je velmi široký pojem, který zahrnuje celou škálu sociálních služeb, opatření či sociálních dávek v celém Česku. Kraje mají odpovědnost především za zajištění dostupnosti a financování sociálních služeb.

Do čeho všeho může kraj zasahovat a kde a jakou formou může pomáhat?

Olomoucký kraj prostřednictvím neziskového sektoru, obcí a měst a svých krajských příspěvkovek zajišťuje sociální služby pro lidi, kteří potřebují pomoc – od poradenství přes podporu samostatného života až po základní péči, na kterou jsou lidé zcela odkázáni. Mimo to se ale ještě angažuje např. v oblasti prevence kriminality, rodinné politiky a řadě dalších. Vzhledem k tomu, že kraj vykonává i tzv. přenesenou působnost za stát, tak řeší i záležitosti týkající se sociálně-právní ochrany dětí, veřejného opatrovnictví atd. Kraj má tedy za úkol celý ten systém řídit a ufinancovat. Zajistit, aby potřebným lidem péče nechyběla, ale aby nebyli ani přepečováni, což se občas také děje. A to je opravdu výzva.

Kolik a v jaké šíři zřizuje kraj příspěvkových organizací v sociální oblasti?

Olomoucký kraj zřizuje v sociální oblasti celkem 26 příspěvkových organizací, což však nic nevypovídá o rozsahu sociálních služeb. Tyto krajské podniky totiž poskytují celkem 13 různých druhů sociálních služeb. V absolutním čísle je to 59 jednotlivých registrovaných služeb, protože například pečovatelskou službu nebo domov pro seniory zajišťujeme hned na několika místech kraje. Ale také třeba služby intervenčních center pro

oběti domácího násilí, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem, chráněné bydlení, denní stacionáře, rodinné a manželské poradenství a tak dále. Služba domov pro seniory je poskytována celkem 1 727 klientům, domov se zvláštním režimem 600 klientům a domovy pro osoby se zdravotním postižením poskytují péči 852 klientům.

Které další organizace zajišťují v kraji sociální služby?

Sociální služby v síti Olomouckého kraje zajišťují ještě organizace zřizované obcemi, ale také obchodní společnostmi. Nestátní neziskové organizace hrají v této oblasti nezastupitelnou roli a pro Olomoucký kraj jsou důležitým partnerem, především v oblasti terénních služeb – tedy doma v přirozeném prostředí. Celkově v Olomouckém kraji sociální služby poskytuje 128 organizací, které nabízí 341 sociálních služeb.

Jak mohou lidé zjistit, jestli mají nárok na některou ze sociálních služeb? Jejich nabídka je poměrně rozsáhlá a orientovat se v ní není snadné. Kdo je obvyklým uživatelem těchto služeb?

Obecně můžeme říci, že je to člověk, který si objektivně nemůže pomoci sám nebo prostřednictvím své rodiny.

Potřební lidé nebo jejich rodinní příslušníci se mohou obrátit na kteroukoliv sociální službu či organizaci, protože každá má povinnost zajistit toto základní sociální poradenství, i kdyby potřebnou službu sama neposkytovala. Stejně se může člověk obrátit na sociálního pracovníka městského úřadu, který by mu měl poradit. A mám radost, že stále více obcí na venkově si v rámci svých sdružení a místních akčních skupin

zřizuje pozici jakéhosi terénního sociálního pracovníka. A pak máme také velmi dobrý internetový rozcestník sociálních služeb www.domovyok.cz.

Zatímco uhelné regiony na severu Moravy mají na regionální rozvoj miliardy ze zvláštních fondů, Olomoucký kraj na podobné zdroje nedosáhne. Přitom tři čtvrtiny území kraje jsou hospodářsky a sociálně ohroženým územím, především bývalé Sudety. Co se s tím dá do budoucna udělat?

V Praze nahlas a důrazně říkáme, že sice nemáme bývalé uhelné doly a hutě, ale v některých směrech má Olomoucký kraj strukturálně postiženější části než tyto uhelné kraje – 77 procent území našeho kraje je hospodářsky a sociálně ohrožených, a přitom nemáme desítky miliard ze zvláštních fondů jako Ostrava, Ústí nad Labem nebo Karlovy Vary. Minulé vlády hodily Olomoucký kraj přes palubu. Toto se musí změnit a my to téměř při každém jednání v Praze řešíme – naposledy třeba při setkání s celostátní tripartitou. Bez těchto speciálních peněz z evropských a národních fondů se neobejdeme stejně jako Ostrava. Ale na druhou stranu třeba na modernizaci nedůstojných, zastaralých forem sociálních služeb máme vlastní krajské zdroje a už je začínáme čerpat a z toho mám velkou radost.

Práci sociálních služeb prověřila nedávno epidemie covidu a později i uprchlická vlna z napadené Ukrajiny. Změnilo to nějak sociální služby?

Tak především chci říci, že obě krize se pro nás staly velkou příležitostí. Stále platí stará moudrost, že v nouzi poznáš přítele. A my jsme poznali, že na zaměstnance sociálních služeb je spolehnouti. No považte: někteří byli ochotni dobrovolně zůstat v nejtěžším lockdownu, například v domově pro seniory, dva až tři týdny v kuse! Tedy dva až

tři týdny neodešli z práce domů a starali se o klienty v izolacích. V nouzi jsme poznali, že o většinu zaměstnanců v sociálních službách se můžeme opřít.

Mohou se sociální služby opřít například o dobrovolníky?

A během covidu i uprchlické vlny se ukázala síla dobrovolnictví, neboť při obou krizích byla pomoc dobrovolníků dalším zásadním faktorem, který je pomohl zvládnout. Znovu chci za všichni tuto pomoc jak zaměstnancům služeb, tak právě i dobrovolníkům poděkovat. Lidé, kteří poskytují sociální služby, byli vždycky velmi flexibilní, ale obě krize tu schopnost přizpůsobit se, schopnost odolnosti, ještě posílily.

Speciální webové stránky Krajpomaha.cz vznikly za covidu a postupně se přeorientovaly na obecného rádce v různých oblastech. Jaké jsou další plány s tímto webem?

V době, kdy už ustupovala pandemie covidu, začala ruská

válka proti Ukrajině a web Krajpomaha.cz se znovu ukázal jako klíčový komunikační kanál pro veřejnost, ať už českou, nebo ukrajinskou. Byly a stále tam jsou na jednom místě důležité informace. Jakkoliv si všichni přejeme, aby už nebyly potřeba, zůstanou zachovány.

Co je podle vás největší slabinou, a naopak silou sociálních služeb v Olomouckém kraji? Chybí kraji peníze, nebo kvalitní lidé?

Problémem sociálních služeb v celém Česku je podle mě nerovnost v odměňování především pracovníků v přímé péči ve veřejném a neziskovém sektoru. Stále ještě jsou zvláště neziskové sociální služby odvětvím, v němž nejsou zaměstnanci za náročnou práci dostatečně finančně ohodnoceni, přestože v posledních letech došlo ke zlepšení situace. Proto se do všech sociálních služeb velmi těžko hledají zaměstnanci. V Olomouckém kraji je dostatek kvalitních lidí pro sociální služby, ti však často nacházejí odpovídající finanční ohodnocení v jiných odvětvích. Sílu sociálních služeb, jak jsem již uvedl, ukázaly ty poslední dvě mimořádné situace. Znovu ukázaly silný charakter většiny pracovníků, pro které je pomoc potřebným lidem životním posláním. Proto musíme hledat nové zdroje financí, abychom je zaplatili a neztratili je. Přejde čas, kdy bude nezbytné nabídnout jim k výplatě a dovolené navíc například lázeňské či rekondiční pobyty – jako prevenci vyhoření a udržení zdraví. Podobně jako je to normální u armády nebo policie. A ty budeme muset zaplatit. Proto je nezbytné, aby došlo k reformě financování a zapojení dalších zdrojů. Ale pracujeme také na trvalém zvyšování společenské prestiže, společenského ocenění jejich práce. Ať už medializací, komunikací, nebo zvyšováním odbornosti práce lidí v sociálních službách. Proč? Protože sociální služby jsou jedním z nejperspektivnějších odvětví.

Juraj Aláč

Kojetín má novou záchranářskou základnu v přízemí místní polikliniky

Už o prázdninách vyjžděli k pomoci záchranáři v Kojetíně z nově zřízené základny. Ta je umístěna v přízemí budovy místní polikliniky.

„Vedení Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje dlouhodobě sledovalo a pravidelně vyhodnocovalo statistiky výjezdů na Kojetínsku. S otevřením nového logistického centra společnosti Amazon v blízkosti města dochází k výraznému zvýšení koncentrace osob a intenzity dopravy. Tyto skutečnosti sehrály hlavní roli při rozhodnutí Rady Olomouckého kraje o vytvoření nové základny v Kojetíně,“ uvedl

Na nové základně pracuje jedenáct nových kvalifikovaných profesionálů na pozici zdravotnických záchranářů a řidičů.

Foto | Olomoucký kraj

náměstek hejtmana pro oblast zdravotnictví Dalibor Horák.

Potřebné nebytové prostory poskytlo město Kojetín, které

na své náklady provedlo nutné stavební úpravy. Zdravotnická

záchranná služba ze svého rozpočtu vyčlenila více než tři miliony korun na potřebné zařízení a zdravotnickou techniku. Celoroční provozní náklady nové základny jsou odhadovány na necelých čtrnáct milionů korun. Zdravotnická záchranná služba Olomouckého kraje vyjždí nyní k případům ze sedmnácti výjezdových základen, pokrytí v rámci přerovského okresu se teď rozrostlo na tři. V případě potřeby může při zásahu pomoci také skupina letecké záchranné služby z olomouckého heliportu,“ doplnil radní a lékař-záchranář Ivo Mareš.

Radka Kmočová

OCNÍ OLMOUC

**Všeobecná
oční ambulance**

**PŘIJÍMÁME
NOVÉ PACIENTY**

731 945 319
www.ocnolomouc.cz

RV2202412/03

**REKONSTRUKCE
bytových jader**

REKONSTRUKCE
koupelen, kuchyňských linek,
podlah, obkladů, dveří, vnitřních dispozic
a vše co je k domovu potřeba.

DK plus, s.r.o. e-mail: info@rekonstrukce-jader.cz
+420 728 307 708
www.rekonstrukce-jader.cz

RYCHLE - SPOLEHLIVĚ - KVALITNĚ

RV2301638/01

TERMOLUX
OKNA | DVEŘE | PLAST | HLINÍK

Děláme termoluxusní okna

TEĎ
JE NEJLEPŠÍ ČAS
KE KOUPI

8 komor
3 těsnění

nová
zelená
úsporám
light

**NYNÍ MIMOŘÁDNÉ
SLEVY!**

Tel.: 773 457 835 | Rolsberská 635/38, Olomouc
olomouc@termolux.cz
www.termolux.cz

RV2301431/01

FOUKANÁ IZOLACE

nová
zelená
úsporám
light

800 181 800

RV2301701/01

2 000 Kč
na zdravý
životní styl

**Česká průmyslová
zdravotní pojišťovna**

**PŘIPOJTE SE DO
30. ZÁŘÍ**

PREVENCE

www.cpzp.cz
kód pojišťovny 205

RV2301387/01

KOLŠTEJN
wellness centrum

KOLŠTEJN WELLNESS CENTRUM
Branná 60, 788 25 Branná

+420 583 286 421
+420 602 651 027

HOTEL***
WELLNESS
RESTAURACE
MINIPIVOVAR
MASÁŽE
PIVNÍ KOUPEL

WWW.KOLSTEJN.CZ | info@kolstejn.cz

RV2301430/01

**Zelený internet
všechny rychlosti
za 295 Kč / měsíčně**

- ✓ prémiová péče
- ✓ bez závazku
- ✓ Nordic TV na 3 měsíce zdarma

**Garance
ceny na
1 ROK**

Akce platí pro nové zákazníky při objednávce do 30. 9. 2023.

+Nordic telecom
800 80 70 60
nordictelecom.cz

RV2202242/04

BRAMBORY K USKLADNĚNÍ

JABLKA
- Golden Delicious, Rubín, Šampion, Gala

CIBULE
- žlutá, červená, bílá, šalotka

ČESNEK
- konzumní i sadbový (Dukát, Harnaš)
- cibule sazečka

KROUHANÉ ZELÍ
- denně čerstvé, na objednávku

Bystročické kysané zelí

Výměna bombiček CO2
do výrobníků sody **130Kč**

- až 4 odrůdy skladem
- žluté i červené
- brambory s certifikátem BIO
- z Vysočiny

Zahradkářská prodejna DRAGO, Tržní 14 (areál Obuvi Zlín), Přerov, tel.: 581 746 242
Zahradkářská prodejna DRAGO, Tovární 42 (u Kauflandu v areálu Prefa), Olomouc,
tel.: 777 895 983

DRAGO
spol. s r.o.

RV2301144/01

PODLAHOVÉ CENTRUM
PRODEJ - REALIZACE

JEHLA
www.jehla.cz

Zátěžové koberce **-20 %**
Bytový koberec od **167,- Kč!**
Vinylové a laminátové podlahy od **299,- Kč!**

NOVĚ
PŮJČOVNA NÁŘADÍ

OLOMOUC - Horní Lán, vedle Mc.Donald's
tel.: 724 087 813, e-mail: olomouc@jehla.cz, www.jehla.cz

www.jehla.cz - najít jehlu v kupě koberců se vyplatí

RV2301657/02

Kraj svými dotacemi pomáhá zachovat nejen kulturní památky

Olomoucký kraj každoročně vyhláší dotační program památkové péče. Jeho cílem je podpora obnovy kulturních památek, staveb drobné architektury místního významu a nemovitostí v památkových zónách a rezervacích a jejich ochranných pásem v regionu. Každoročně kraj přijímá desítky žádostí na opravy památek, na které jejich majitelé nemohou získat příspěvky ministerstva kultury. Krajská pomoc je tak jedinou možností, jak získat finanční podporu na obnovu nepamátek na památkově chráněných územích. „Jestliže jste vlastníky nemovitostí, které nejsou chráněny jako kulturní památky, ale nacházejí se na památkově chráněných územích, můžete žádat o dotace na obnovu či restaurování architektonických či uměleckořemeslných prvků. Od Olomouckého kraje je možné získat dotaci na obnovu či restaurování v maximální výši 150 000 korun, za předpokladu povinné 50procentní spoluúčasti,“ uvedl radní pro

Vstupní vrata Molitorova domu v Olomouci před a po zásahu restaurátora. Nákladná obnova se podařila i díky podpoře Olomouckého kraje. Foto | Jan Jeništa

oblasti kultury a památkové péče Jan Žůrek.

Restaurovaná vstupní vrata Molitorova domu v Olomouci mohou posloužit jako modelový příklad. Žadatel získal na obnovu od Olomouckého kraje dotaci ve výši 96 000 korun a stejně tak vysokou částku vynaložil ze svých zdrojů. „Dotace na obnovu historických objektů, které jsou v památkových rezervacích a samy přitom nejsou chráněny, to je pro nás prakticky jediná možnost, jak získat nějaký příspěvek na takto nákladné opravy. Na jiné programy

jako majitelé nemovitostí nedosáhneme. Samozřejmě to obnáší spoustu vyřizování předem, protože musíte najít certifikovaného restaurátora. Ten náš je přitom špička v oboru, takže má roční čekací lhůty, pak se musí sepsat restaurátorský záměr, k němuž se vyjádří orgány památkové péče, a teprve v tu chvíli můžete žádat o dotaci. Největší radost teď mám, že vrata opravdu vypadají stejně jako v roce 1890,“ popsal svůj příběh Jan Jeništa, jehož rodina žije v domě už po tři generace.

Juraj Aláč

LITR – oslava papíru a psaného textu

V pořadí 9. ročník knižního veletrhu autorských a uměleckých publikací LITR je každoroční oslavou papíru. Na Výstavišti Flora Olomouc v závěru září uvidí návštěvníci nejen ty nejzajímavější knihy, ale setkají se i s jejich

22.–24. září, Výstaviště Flora Olomouc, Pavilon G

autory. „Středobodem festivalu je knižní veletrh, který se zaměřuje na autorské a umělecké publikace, důraz přitom dává na vizuálně zajímavě zpracované knihy, ať už jejich tiskovým provedením, grafickou úpravou, nebo doprovedením originálních ilustrací, to vše z tvorby malých nakladatelů. Kromě malých a nezávislých nakladatelství se na LITRu prezentují také samostatní tvůrci, kteří zde představují své papírové výrobky, malby, kresby nebo grafiky,“ uvedla k obsahu veletrhu jeho ředitelka Nela Klajbanová. LITR nabídne bohatý program sestavený z výstav, tvůrčích dílen, prezentací a koncertů. Jediná akce svého

Festival se po letech přesouvá z barokního Konviktu na olomoucké výstaviště, před pavilonem vyrostl i cirkusové šapitó. Foto | Monika Dražilová

druhu na Moravě se snaží být také rozcestníkem pro prezentaci nejaktuálnější podoby nejkrásnějších knih v České republice – spolupracuje proto se soutěžemi Nejkrásnější české knihy, Zlatá stuha, Muriel nebo Magnesia Litera, kdy návštěvníkům prezentuje vítězné či nominované knihy ze všech těchto soutěží.

Dosud se festival konal v barokním Konviktu, letos poprvé obsadí pavilon G výstaviště Flora. Před pavilonem bude stát divadelní šapitó, ve kterém proběhne velká část doprovodných programů a tvůrčí dílny pro děti.

Juraj Aláč

www.litrolomouc.cz

Duchovní hudba v proměnách století

Podzimní festival duchovní hudby vstupuje v letošním roce do svého třicátého ročníku. Za tu dobu si vybudoval nejen značku a respekt mezi posluchači, návštěv-

23. 9. – 21. 10. Olomouc www.podzimni-festival.cz

níky města, interprety i ostatními českými festivaly, ale zároveň potvrdil oprávněnost a nadčasovost myšlenky, která ho před třemi

desetiletími utvářela: město Olomouc je svojí duchovní a architektonickou dispozicí a skladbou návštěvníků koncertů ideálním místem pro realizaci a prezentaci vrcholných děl evropské a světové hudby, která v sobě obsahují duchovní poselství.

Festival zachovává tradiční dobu konání, pozoruhodná místa pro vystoupení, lehce navyšuje počet koncertů a představí zajímavý program v interpretaci osobitých hudebníků a zpěváků z domova i zahraničí.

Návštěvníci jsou zváni na osm koncertů do chrámu P. M. Sněžné, arcibiskupského paláce, dómu sv. Václava, kostela sv. Mořice, na Klášterní Hradiško, do kostela Zvěstování Páně (u kapucínů), do Červeného kostela a do Domu U parku. Jeden koncert je pořádán v kostele sv. Mořice v Kroměříži. Program letošního ročníku nabízí ojedinělý a žánrově i druhově pestrý program složený z duchovní hudby více než šesti století.

Juraj Aláč

VÝSTAVY

Karbon – pozdrav z prvohor

Do 22. 10., Vlastivědné muzeum v Olomouci

Chcete se dozvědět, jak velký hmyz brázdil vzdušné prostory v karbonu? Kolika metrů dosahovaly majestátní kapradiny? Nebo jaké dnešní byliny rostly dříve jako stromy? To vše odhaluje výstava Karbon – pozdrav z prvohor.

Školní abeceda

Do 31. 12., Muzeum Komenského v Přerově

Na školních obrazech z průběhu 20. století si můžete prohlédnout výběr z nejzajímavějších nástěnných abeced a abecedních souborů ze sbírky muzea. Spojení písmen, kreseb a veršů vždy pomáhalo dětem při prvopočáteční výuce čtení a psaní, řadu z nich si budete pamatovat ze svých školních let.

Švédové na Přerovsku

Do 29. 10., Muzeum Komenského v Přerově

Výstava přiblíží návštěvníkům život ve vojenském polním táboře, který byl vybudován v Horní Moštěnici, v lokalitě zvané Švédské šance, se všemi aspekty, které známe z dobových historických pramenů. Součástí výstavy budou ukázky originálních kovových předmětů (výzbroje a výstroje, ztrátových mincí) zachráněných v rámci projektu Preventivní archeologie.

90 let moderní optiky

Do 15. 10., Muzeum Komenského v Přerově

Výstava ve spolupráci se současnou firmou Meopta seznámí veřejnost s bohatou a úspěšnou výrobní produkcí a také významem podniku pro místní i národní hospodářství či neznámými kapitoly z dějin a samozřejmě přiblíží i neaktuálnější současnost firmy. K vidění je např. celá vývojová řada legendární zrcadlovky Flexaret, zvětšovací přístroje, promítací technika, civilní i vojenské pozorovací přístroje, ale i nejrůznější propagační a reklamní předměty spojené s činností podniku za období posledních 90 let.

Po stopách Řeků v Šumperku aneb žijeme tu spolu již 75 let

30. 9. – 22. 10., Vlastivědné muzeum v Šumperku, vernisáž 30. 9. v 17:00

V letošním roce si připomínáme 75. výročí příchodu Řeků do tehdejšího Československa. U této příležitosti budou moci Šumperané navštívit jedinečnou výstavu fotografií mapující život řecké komunity na Šumpersku.

Jiří Hauschka – Uslyšel jsem prasknutí větvičky, vítr ševlel v lesních pustinách

21. 9. – 12. 11., Vlastivědné muzeum v Šumperku

Výstavní síň šumperského muzea se na podzim zaplní obrazy šumperského rodáka Jiřího Hauschky: tajemnými krajinami doprovázenými figurálními motivy, které zachycují člověka ve chvílích útěku do divočiny před expanzivní civilizací. Autor určitý čas prožil v Itálii a ve Velké Británii, nyní působí v Praze. Hlásí se k mezinárodnímu uměleckému hnutí stuckistů.

Terry Haass 1923–2016

Do 8. 10., Mohelnice

Výstava se koná u příležitosti nedožitých stých narozenin významné česko-francouzské výtvarnice Terry Haass (1923–2016). Před válkou žila v Mohelnici a Úsově, v roce 1939 uprchla se svou matkou a bratrem před nacisty do Francie, později emigrovali až do Spojených států. Tam vystudovala uměleckou akademii a po roce 1950 se vrátila do Evropy. Usadila se v Paříži, kde po delší čas sdílela ateliér s Picasssem, Chagallem a dalšími významnými umělci. Její práce jsou zastoupeny v předních světových muzeích a galeriích moderního umění.

Kam nechodí slunce, tam chodí lékař

Do 26. 11., Muzeum Zábřeh

Regionálně zaměřená výstava přiblíží vývoj poskytování zdravotní péče v časovém rozmezí od 19. století až téměř po současnost. Soustředí se především na tři větší tematické celky. Největší z nich bude věnován historii a stavebním proměnám nemocničních areálů (Šumperk, Zábřeh, Libina, Červená Voda aj.), poliklinik a dalších vybraných zdravotnických zařízení včetně vývoje záchranné služby.

Miroslav Srostlík Moravský 77: Hovory se dřevem

Do 8. 10., Muzeum a galerie v Prostějově

Výstava představí dílo řezbáře Miroslava Srostlíka Moravského, jenž se od tvorby dřevěných šperků vypracoval přes bytovou plastiku až k velkoformátovým objektům a sochám, kterými vyzdobil řadu prostor: halu základní školy v Kostelci na Hané, radnici v Prostějově, domov pro seniory na Nerudově ulici, atrium nemocnice v Prostějově, portály domu v Dukelské Bráně a Gymnázium Jiřího Wolkera. Byl zakladatelem Centra umělců a řezbářů Hané v Čechách pod Kosířem a občanského sdružení Chvála dřeva. V roce 2019 mu byla udělena Cena města Prostějova za celoživotní dílo v oblasti výtvarného umění a v oboru dřevorezby.

Mark Ther: V hedvábí

Do 22. 10., Muzeum a galerie v Prostějově, vernisáž 6. 10. v 17:00

Výstava se zabývá reinterpetací výtvarné sbírky muzea autorským pohledem umělce Marka Thera. Téma výstavy souvisí s autorovým zájmem o historii daného místa, v tomto případě města Prostějova. Tu pak divákovi předkládá ve formě nové a nečekané situace. Mezi umělecká díla ze sbírek vkládá vlastní díla a další artefakty. Pracuje s tabu tématy, avšak ne proto, aby šokoval, ale aby zprostředkoval nový pohled a přivedl diváka k přehodnocování dosud zažitých stereotypů.

Bohumil Pospíšil. Český Marco Polo

Do 30. 9., Červený kostel, Vědecká knihovna v Olomouci

Výstava fotografií z cest svérázného cestovatele a novináře Bohumila Pospíšila, od jehož narození loni uplynulo 120 let. Na fotkách jsou neuvěřitelné záběry z Pospíšilových cest po Arábii, Číně, Indii, Koreji, Malajsií nebo Novém Zélandu.

Atleti s hendikepem závodili v Olomouci

Atletický stadion v Olomouci hostil sedmnáctý ročník Czech Open – mezinárodní paraatletický závod pro všechny hendikepované kategorie. Sportovního klání na konci srpna se zúčastnilo celkem dvě stě atletů a atletek z devíti zemí, společně s reprezentanty České republiky i Atletického klubu Olomouc, a to

včetně medailistů z paralympijských her a mistrovství světa. Závodů se mohli zúčastnit atleti jak s mentálním, sluchovým, zrakovým, tak i tělesným postižením, soutěžilo se hned v několika disciplínách. Czech Open je jedním z největších závodů pro hendikepované atlety v Evropě.

Radka Kmochová

Mažoretky absolvovaly úspěšná klání

Mažoretky GINA Brodek u Přerova dosáhly mimořádného úspěchu i na 10. Mistrovství světa v mažoretkovém sportu v Ostravě. Juniorky vybojovaly zlatou medaili se skladbou ARMÁDA, čímž navázaly na zlato z květnového Mistrovství ČR. Bronz získaly za pódiovou skladbu HADÍ PROKLETÍ. V sólových skladbách skončily juniorky na 3. a 4. místě. Na mistrovství světa navazoval IV. světový mažoretkový pohár, kde reprezentovaly GINU i kadetky se svou pódiovou skladbou CELEBRATION, a také obsadily 1. místo z 6 soutěžních formací.

Foto: | GINA Brodek u Přerova

Klára Knebllová přepsala kanoistickou historii

Olomoucká závodnice a studentka gymnázia Čajkovského Klára Knebllová bodovala na Mistrovství světa juniorů ve vodním slalomu. Získala 3 zlaté medaile ve vodním slalomu, stříbro vybojovala na kajaku a bronz v singlu. S celkovým ziskem pěti medailí přepsala historii kanoistiky.

Podobný kousek se ještě nikomu v žádné věkové kategorii na MS nepovedl. Přitom ještě v červenci se musela Knebllová omluvit z účasti na Mistrovství Evropy ze zdravotních důvodů, s bolestmi předloktí absolvovala i MS. „Je to neuvěřitelné, jsem strašně šťastná. Od nominací řeším zánět šlach, byly chvíle, kdy jsem si nedokázala ani vyčistit zuby. Odstoupit z ME bylo jedním z mých nejtěžších rozhodnutí v životě a moc jsem si přála mít šanci předvést, co na vodě umím. Poprvé v životě jsem se na startu ve finále MS smála, měla jsem prostě radost, že mohu jet,“ vzpomíná na těžké

Klára Knebllová si přivezla z mistrovství světa pět medailí.

Foto | archiv K. Knebllové

i hezké chvíle během letošní závodní sezony Klára Knebllová. Knebllová vyhrála MS již v roce 2021, v loňském roce se stala mistryní Evropy a letos se rozloučila s juniorskou kategorií 5 medailemi.

Dalším skvělým výsledkem na MS byl zisk individuální bronzové medaile Lukáše Kratochvíla na singlu a také stříbro olomoucké odchovankyně Terezy Knebllové v kategorii U23.

Juraj Aláč

Mezinárodní turnaj ve stolním tenisu

Čtyřdenní turnaj Czech Open, letos pod názvem WTT Feeder Olomouc, se v druhé polovině srpna konal v OMEGA centru sportu a zdraví. Nejlepší hráči stolního tenisu z Česka a zahraničí poměřili svoje síly ve dvouhrách a čtyřhrách. Na turnaji dominovali sportovci z Číny, kteří vyhráli čtyři z pěti soutěží. Pouze ve dvouhře mužů se jim do cesty postavil Dán Anders Lind. Z České republiky se sportovního klání zúčastnilo celkem šestadvacet účastníků v čele s nejlepší českou hráčkou Hanou Matelovou. Turnaj si za desetiletou historii vybudoval skvělé jméno a je oblíbenou zastávkou v kolotoči světového

okruhu. Je každoročně obrovskou příležitostí k zisku bodů do světového žebříčku pro řadu

českých i zahraničních hráčů a hráček.

Juraj Aláč

Mladí atleti přivezli z Itálie 28 medailí

Letošní sedmý ročník se konal v partnerském městě Reggio Emilia.

Foto | Olomoucký kraj

Na mládežnických sportovních hrách italské trikolóry Giochi del Tricolore, které se konaly na konci července, byli mladí atleti z Olomouckého kraje velmi úspěšní. Vybojovali celkem osmadvacet medailí, z toho šest zlatých, třináct stříbrných a devět bronzových. V pořadí už

sedmý ročník her hostilo město Reggio Emilia. Kromě Itálie se ho zúčastnilo dalších třidvacet reprezentací z partnerských měst a regionů. Sportovce přijel podpořit také hejtmán Josef Suchánek a jeho náměstek pro oblast sportu Michal Zácha. Na hrách závodilo celkem 1 800 sportovců

– v atletice, plavání, boxu či gymnastice, hrál se baseball, plážový volejbal, fotbal, basketbal, vodní pólo nebo tenis. Kromě sportu patří k cílům akce také sdílení nových podnětů a nápadů pro budoucí spolupráci a projekty jednotlivých zemí.

Radka Kmochová